

[A. M. Hansen.]

lige Landsbyskole. Jeg undervurderer paa ingen Maade de Reforme, der bydes paa i Købstadskolen og den købstadordnede Landsbyskole, ved Indførelse af den eksamensfri, praktiske Mellemskole med dens Undervisning i praktiske Fag, med dens 8de Skoleaar o. s. v. Det er alt sammen af stor Betydning, men jeg maa anse de foreslaaede Forbedringer og Udvidelser af Landsbyskolen for at være af langt større Betydning, for det er i Landsbyskolen, at Reformerne særlig tiltrænges. Jeg hilser derfor med Glæde de Reforme, Lovforslaget indeholder med Hensyn til Landsbyskolen. Først kan nævnes: mere Tid. Ja, det er da indlysende, at hvis Landsbyskolens Undervisning skal blive bedre, saa maa der mere Tid til.

Om det Timetal, som er nævnt i Forslaget, 960 Timer aarlig for hver Klasse, netop er det, der skal standses ved, kan jo overvejes. Jeg hilser med Glæde, at man i Forslaget ikke har fastsat Skoledagene, men netop Timerne, ligesom jeg ogsaa fuldt ud maa tiltræde Bestemmelserne i Forslaget om, at man i 1ste og 2det Skoleaar højst maa beholde Børnene 4 Timer daglig og i 3die og 4de Skoleaar højst 5 Timer daglig. Det er en Reform, man maa hilse med Glæde, thi det er urimeligt, som man nu gør; at lade de smaa Børn sidde paa Skolebænken i 6 Timer pr. Skoledag. Det er givet, at det foreslaaede aarlige Antal Undervisningstimer ikke kan naas ved den hidtil gældende Hverandendagsundervisning med 6 Timer om Dagen, og jeg kan heller ikke give det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen Ret i, at vi, fordi vi har haft Hverandendagsskolegang paa Landet fastslaaet i over hundrede Aar, skal blive ved at fortsætte med den. Paa den anden Side lægger Forslaget ikke Hindringer i Vejen for, at Skolegangen Aaret rundt lægges saadan, at de større Børn inden for rimelige Grænser kan deltage i Hjemmets forskellige Arbejder. Jeg tillægger dette stor Betydning. Købstadskolebørns, Stationsbyskolebørns Liv i deres Fritid er undergivet ganske andre Vilkaar end Landsbybørnenes. Landsbybørn har rig Adgang til Arbejde, som sætter deres Fantasi i Bevægelse og fremmer deres Udvikling langt mere end de andre, og en Skoleordning, der ikke umuliggør, at Børnene hjælper i Hjemmet — jeg siger udtrykkelig: i Hjemmet —, vil jeg gerne være med til at arbejde paa at gennemføre.

Ligeledes tages der Hensyn til de særlige Forhold paa Landet med Hensyn til

Indførelsen af Fortsættelsesundervisning, det saakaldte 8de Skoleaar, saaledes at denne Undervisning, hvor man skønner det bedst, kan samles i 1 eller 2 Halvaar, og Indførelsen af en saadan Skole afhænger af Kommunalbestyrelsen. Jeg kan ikke forbinde Udtrykket obligatorisk med en saadan Ordning, thi det er ikke en obligatorisk Skole, naar Kommunalbestyrelsen selv kan bestemme, om den vil indføre den eller ikke. Ganske vist er der i Lovforslaget givet Kommunalbestyrelsen Ret til at gøre Skolen obligatorisk, men Kommunalbestyrelsen er dog valgt af de paa-gældende Forældre, og derfor mener jeg, at det er Forældrene, der til syvende og sidst bestemmer det.

Altsaa, hvor Kommunalbestyrelsen opretter en saadan Skole, kan den gøre det til en Pligt for alle Børn fra 14—15, eventuelt hvis det er to Skolehalvaar, ogsaa op til 16 Aar, at deltage i Undervisningen. Jeg gaar dog ud fra som en Selvfølge, at denne Pligt ikke gælder for saadanne unge, som faar en tilsvarende Undervisning i andre Skoler. Jeg tænker her paa de private Realskoler og Efterskoler. Naar jeg anser dette for en Selvfølge, er det ud fra den Betragtning, at vi har Undervisningspligt, men ikke Skolepligt her i Landet, og ved dette Forhold ændrer det foreliggende Forslag ikke, og det skal det heller ikke gøre.

Jeg tror, at vi her ved det 8de Skoleaar staar over for en Reform, hvis Gennemførelse, især paa Landet, vil betyde et stort Plus. I den almindelige Landsbyskole vil der af 14—15—16-aarige ikke være nok til at danne en saadan Fortsættelsesklasse, men her vil man kunne gøre Brug af Bestemmelsen i § 13 om Oprettelsen af Skoleforbund, hvorefter flere Kommuner kan slaas sammen. Dette vil betyde, at Gennemførelsen af en saadan Ordning bliver mere økonomisk overkommelig for Kommunerne. Over for den, der er bange for alt nyt — og af dem findes der jo ogsaa nogle Repræsentanter i denne Sal —, er der Grund til at pege paa, hvad Formanden for Danmarks Lærerforening i et Foredrag ved Skolemødet i København sidste Sommer oplyste om den udvidede Skolealder i alle vore Nabolande. Vi maa passe paa ikke at sakke agterud paa dette Omraade. Der kan naas meget i en saadan Ungdomsskole, naar man griber Arbejdet rigtigt an. Der tales om Skoletræthed, men der er jo ikke Tale om, at Læreren og Undervisningen skal møde Barnet paa det samme Grundlag som i de foregaaende Klasser i Skolen. Jo mere Læreren kan forny sig, jo mere Undervis-